

СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

*Покровська О. В., викладач Технологіко-економічного коледжу
Миколаївського національного аграрного університету*

Соціальна згуртованість є однією з базових доктрин розвитку сучасного суспільства. Вона припускає активну участь населення у вирішенні актуальних проблем життєдіяльності, у подоланні соціальної ізоляції та соціальної дезінтеграції (бідності, бездомності, сирітства і тощо).

Соціальна згуртованість має найважливіше значення для сучасного суспільства, в центрі уваги якого знаходяться права людини і яке стикається з швидкими і радикальними змінами, що руйнують ті основи, на яких традиційно будувалися соціальні зв'язки. Вона виступає інструментом забезпечення свободи, рівності і суспільної солідарності.

Соціальна політика різних держав у національному та загальносвітовому вимірі в цілому в останні роки переживає процес трансформації, обумовлений значними економічними, політичними, соціальними, демографічними змінами навколишньої дійсності [1, с.11].

З одного боку, змінюється сама система соціального забезпечення, що пов'язано зі змінами в демографічній картині країн (наприклад, зростання числа літніх людей), підвищенням рівня міграції, непостійністю доходів, зростанням участі жінок на ринку праці і т.д. З іншого – у населення формуються нові запити до системи соціального захисту.

Однією з відповідей на цей виклик суспільних змін є формування і зміцнення в масовій свідомості і в політиці багатьох країн принципу соціальної згуртованості.

Соціальна згуртованість – це не тільки фактор законодавства і поведінкових стандартів. Це ступінь, в якій соціальні відносини, норми і цінності поділяються у сфері довіри, інтегративних норм і цінностей, що становить ідею солідарності і цінностей в суспільстві.

Сучасне суспільство змушене щодня зустрічатися у своїй діяльності із загрозами соціальної згуртованості, які обумовлені наступними причинами: - зміна в структурі зайнятості і щодо життєздатності систем соціальної забезпеченості (що в першу чергу пов'язано зі зростанням чисельності та частки літніх людей в суспільстві, зі зростанням середньої тривалості їх життя і необхідності у наданні всебічних послуг по догляду в старості); - відсутність безпеки в повсякденному житті людей (пов'язано зі зростанням факторів ризику, які обумовлені ускладненням техногенної інфраструктури суспільства, міжособистісних комунікацій, терористичних загроз) тощо. Саме тому соціальна згуртованість виступає ідеалом у розвитку суспільства, а не метою, яку можна в одну мить досягти. Жодне суспільство не є повністю

і постійно згуртованим. Згуртованість потрібно постійно підтримувати, удосконалювати і адаптовувати відповідно до мінливих умов життєдіяльності.

Соціальна згуртованість має, з одного боку, об'єктивні передумови, становлення і розвитку, а з іншого, немало чинників перешкоджають такому розвитку подій. До числа об'єктивних передумов становлення інституту соціальної згуртованості необхідно віднести: - підвищення рівня і якості життя населення у більшості країн; - нова якість робочої сили, яка потребує та вимагає більш «соціалізованого» ставлення до свого буття; - розвиток інститутів громадянського суспільства, які продукують більш цивілізовані суспільні відносини. До числа чинників які перешкоджають становленню та розвитку соціальної згуртованості відносять: - нерівність в суспільстві, яка проявляється у різниці доходів населення; - формування суспільства споживання що сповідує споживацькі настрої та мотиви поведінки; - деградацію моральних цінностей та трудових установок громадян; - зростання розбіжностей між проголошеними соціальними правами і практикою їх реалізації; - культуру солідарності, яка визнає, вносить, робить легітимною, суспільно доцільною перерозподільну діяльність держави, закладає підґрунтя солідарності поколінь [1, с. 14-17].

І тому, виокремлюються наступні дієві напрямки роботи соціальної політики в Україні для розвитку згуртованості суспільства, такі як: - вдосконалення соціального законодавства в цілях розвитку згуртованості українського суспільства; - забезпечення правового захисту громадян, рівності всіх перед законом, невідворотності санкцій (незалежно від соціального статусу індивіда); - орієнтація державної соціальної політики на інтеграцію членів суспільства і його частин (розробка та реалізація концепцій, програм, технологій соціокультурної, освітньої та іншої інтеграції, інклюзії у відношенні до всіх членів суспільства, незалежно від рівня їх психофізичного розвитку, етнічної, релігійної та гендерної належності, соціально-економічного статусу); - створення реального, а не віртуального доступного (безбар'єрного) навколишнього середовища для маломобільних груп населення та формування толерантного ставлення до них у суспільстві з метою активізації ресурсів і забезпечення стійкості життєдіяльності; - конструювання інформаційного простору соціальної згуртованості з метою транслявання ідей інтеграції, злагоди і солідарності суспільства, формування «патріотичного», громадянського менталітету за допомогою використання ресурсів та засобів масової інформації [2, с. 171].

ЛІТЕРАТУРА

1. Колот А. М. Соціальна згуртованість як доктрина забезпечення стійкості розвитку суспільства в умовах глобальних викликів / А. М. Колот // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 7. – С. 11-19.
2. Кирилюк В.В. Соціальна згуртованість як інститут розвитку громадянського розвитку // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Том 3. – Хмельницький, 2013. – № 3 (200). – С. 166-171.